

Latvijas KP rajona komitejā

• 19. janvārī notika Latvijas KP rajona komitejas biroja kārtējā sēde.

Birojs apsprieda Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta partijas pirmorganizācijas darbu, ko tā veic partijas sapulcēs pieņemto lēmumu un augstākstāvošo partijas orgānu lēmumu izpildē.

Tika atzīmēts, ka kombināta komunisti visumā labi organizē gan partijas sapulču sagatavošanu, gan arī nodrošina tajos pieņemto lēmumu īstenošanu. Gandrīz visus jautājumus, kas ir aktuāli kolektīvam, izskata atklātajās partijas sapulcēs, komunisti aktīvi iesaistās to apspriešanā — katrā sapulcē runā 5—6 cilvēki. Augstākstāvošo partijas orgānu lēmumus izskata partijas sapulcēs, ja ir nepieciešams kādu jautājumu izanalizēt detalizētāk, tad to vispirms apspriež partijas biroja sēdē. Pirmorganizācijā tagad nokārtota kritisko piezīmju un priekšlikumu uzskaitē, pieņemto lēmumu izpildes kontrole.

Birojs norādīja arī uz vairākiem trūkumiem, kas vēl ir kombināta partijas pirmorganizācijas darbībā. Piemēram, atklātajās partijas sapulcēs piedalās maz, bezpartijisko, vairāk nepieciešams praktizēt komunistu pārskatus. Partijas sapulču dienaskārtībā pagājušajā gadā bijuši arī saimnieciskā rakstura jautājumi, lai gan patlaban uzmanības centrā jāizvirza politiskais darbs.

Lietiskā saruna biroja sēdē, kā arī pieņemtais lēmums sekmēs gan šo, gan arī citu nepilnību novēršanu kombināta partijas pirmorganizācijas darbībā.

Latvijas KP rajona komitejas birojs apstiprināja G. Višņakovu, I. Deņkovski, I. Zaļcevu, A. Kalniņu, A. Kovalenko un J. Pastaru par partijas rajona komitejas organizatoriskā darba nodaļas instruktoriem, bet L. Gurgāni, T. Paškovu un I. Peisenieci — par ideoloģiskās nodaļas instruktoriem.

Biroja sēdē izskatīti arī daži citi partijas darba kārtējie jautājumi.

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukums no kova janvāra II dekadē (tkg)	+/- salīdz. ar to pašu laiku 1988. g. (tkg)	+/- salīdz. ar iepriekšējo dekadē (tkg)
«Krasnīj Oktjabrj»	11,4	-2,1	—
Lenina	9,1	-1,4	-0,6
«Sarkanā ausma»	8,8	+0,3	+0,4
«Jerska»	8,5	+0,3	+0,6
Agļonas p. s.	8,2	+0,3	+0,2
M. Gorkija	8,1	-0,3	+0,4
Kirova	7,5	-0,2	+0,2
«Zelta vārpa»	7,3	-0,8	+0,2
Raiņa	7,0	-1,0	-0,1
«Nākotne»	7,0	-1,9	+0,1
Rušonas p. s.	6,7	-1,5	+0,4
Dzerzinska	6,6	+0,3	+0,4
Oškalna	6,3	-0,5	+0,2
«Sīļukalns»	6,3	-0,7	-0,1
«Vārkava»	6,1	-0,8	+0,1
«Dzintars»	6,1	-1,4	+0,2
«Dubna»	6,0	-0,1	+0,1
Rudzātu p. s.	5,7	-1,0	+0,1
Suvorova	5,7	-1,0	-0,2
K. Marksa	5,4	-1,6	—
RAJONĀ	7,4	-0,8	+0,2

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

LENINA KĀROGS

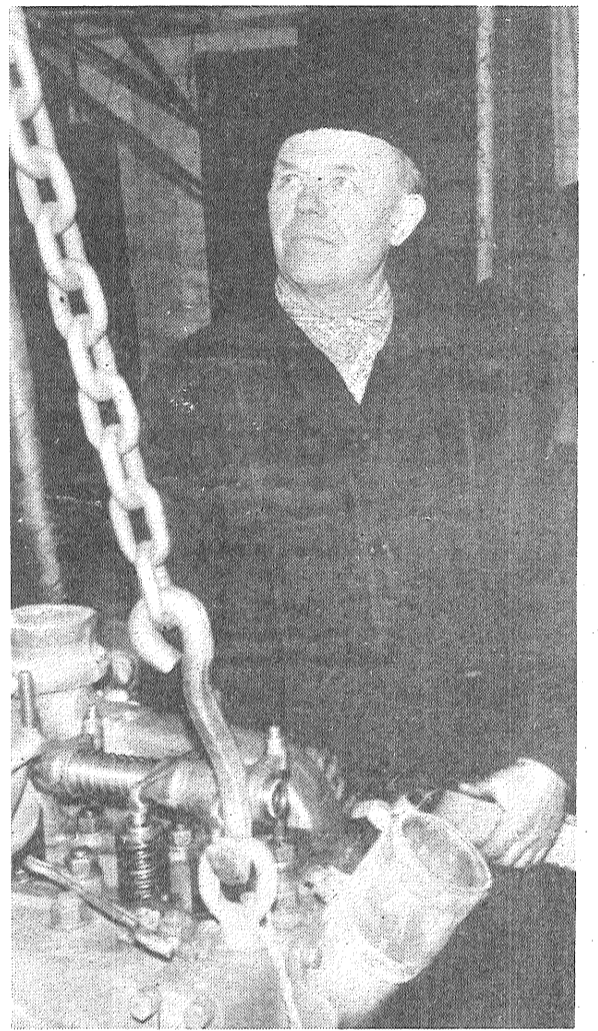
LATVIJAS KOMUNISTI/KĀ/ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

• Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 10 (5859)

• Otrdien, 1989. gada 24. janvārī

• Maksa 3 kap.



Tehnikas remonts sokas

Kolhoza «Sarkanā ausma» mehāniskās darbnīcās ik dienas vērojama darbīga atmosfēra. Sobrīd visiem pulka darba, un arī jau paveikts ne mazums. Izremontēti visi arklī, sējmašīnas, kultivatori. Sekmīgi veicas lopbarības sagatavošanas tehnikas remonts. Vienīgi traktoru DT-75 sagatavošana darbam aizkavējusies, jo pietrūkst rezerves daļu. Turpmāk saimniecības mehanizatori galveno uzmanību plāno plevērst kombainu remontam.

Ja jānosauc, kuri tad mehanizatori tehnikas remontēšanā ir visčaklākie, tad vispirms kolhozā min pieredzējušo tehnikas saimnieku Jāņa Kozuļa un Pētera Viļuma (attēls pa kreisi) vārdus. Kad bijām kolhozā, viņi remontēja plaujmašīnas. Tikpat centīgs ir arī Antons Vaivods (attēls pa labi). Viņš jau izremontējis visu uzticēto tehniku un tagad palīdz pārējiem mehanizatoriem.

J. SALNAVIESA foto

Demokrātijas mācībstundas

TEIKT, ka todien Preiļu sakaru mezglā aktu zālē vienaldzīgo nebija, nozīmē nepateikt gluži neko. Plašajā telpā gaisotne bija tik sasprīgta, ka to gandrīz vai fiziski izjuta katrs no klātesošajiem. To varēja saprast: darba kolektīva konferences delegātiem vajadzēja izvēlēties jaunu sakaru mezglā priekšnieku, līdz ar to zināmā mērā nosakot turpmāko likteni — gan savu, gan arī to abu cilvēku, kuri pretendēja uz nu jau trīs mēnešus vakanto vadītāja vietu.

Nedaudz apsteldzot notikumu gaitu, atzīmēšu, ka konference noritēja pietiekami solidā, ētiskā līmenī, ka konferences lietisku gaitu, bez šaubām, sekmēja rūpīgs tās sagatavošanas darbs.

Ar ko viss sākās? Sākās ar to, ka pagājušā gada oktobrī pelnītā atpūtā aizgāja A. Slobodjers, kurš sakarņu kolektīvu bija vadījis divarpus gadu desmitus. Aizgāja, atstājot aiz sevis labi padarītu darbu, kurš daudzreiz atzinīgi novērtēts gan rajona, gan republikas mēroga sociālistiskajā sacensībā. Tomēr tiksmīnāties par kādreizējo slavu nav šī darbu mīlošā kolektīva dabā. Jāiet tālāk. Tieši tadēļ arī vajadzīgs īsts līderis — labs organizators, zinošs saimniecotājs. Citiem vārdiem, uzņēmīgs un iniciatīvas bagāts cilvēks. Sākumā bija vairākas kandidatūras. Pakāpeniski to skaits saruka: vienam gadījās nedienas ar partijas biedra karti, divi neatbilda prasībām, kuras izvirza nolikums par vēlēšanām. Palika tikai viens kandidāts, kuru gandrīz vienbalsīgi atbalstīja visu sakaru mezglā struktūrvienību sapulcēs. Šis kandidāts bija M. Mihailovs — rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks, cilvēks, kuram šī nozare nebūt nav sveša.

Tikai — kas nu tās par vēlēšanām, ja uz vakanto vietu ir tikai viens pretendents? Un tā burtiski konferences priekšvakarā uz ziņojumu dēļa līdzās M. Mihailova raksturojumam parādījās vēl viens — savu kandidatūru izvirzīja M. Lomakins — tautas kontroles rajona komitejas priekšsēdētājs. Nu sākās īsta pirmsvēlēšanu kampaņa. Labi,

jākapj trībīnē un jāizklāsta sava programma.

M. Mihailovs savu runu bija gatavojis ļoti rūpīgi. Pirmajā vietā viņš lika darbu ar kadriem, demokrātisko vadības stilu, algas pārskatīšanu atsevišķu kategoriju darbiniekiem, saimnieciskā aprēķina attiecību attīstību, darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu utt. (Kā redzat, arī

Gods kam gods, abi pretendenti viens otru savās atbildēs nedublēja un nemēģināja pieturēt pie vispārpieņemtajiem spriedumiem. Katrs no daudzpierezējušajiem vadītājiem izteica savus personīgos uzskatus par lietām un notikumiem. Manuprāt, nebūt nav jāuztraucas, ka sakarņiem vairāk gāja pie sirds nevis ideologa, bet gan saimnieciskā darbinieka atbildes (proti, tās vēl nesenā pagātnē bija M. Lomakins). M. Lomakina teikto bieži uzņēma ar aplausiem, un kādubrīd pēkšņi kļuva skaidrs, kuram no pretendentiem kolektīvs dod priekšroku.

Un tomēr — kad pēc aizklātas balsošanas balsu skaitīšanas komisija atvēra urnu ar biletēm un ienēma savas vietas aiz galda, kas stāvēja uz skatuves (no zāles laukā komisiju neraidīja), visi atkal pieklusā un saspringti vēroja, kā arvien lielāka paliek viena biletenu kaudzīte un attiecīgi mazāka kļūst otra. Vēl nedēļā pārbaude, un tad tiek nolādēts protokols: par savu vadītāju sakarņi ievēlējuši M. Lomakinu. Un atkal aplausi. Abiem kandidātiem rokās gūla ziedi: M. Lomakinam — jau kā sakaru mezglā jaunajam priekšniekam, M. Mihailovam — par parādīto izturību un virsīskību.

Nu visi uztraukumī jau aiz muguras. Kolektīvs savu vārdu ir teicis, jaunajam vadītājam ar savu darbu jāattaisno uzticība. Tagad — pie darba!

I. KOROLOVA

Tagad — pie darba!

• Sakaru darbinieku konference 13. janvārī ievēlēja jaunu Preiļu sakaru mezglā priekšnieku

protams, ka tā risinājās ne tikai kuluāros, bet notika atklāti, apspriešanā iesaistoties pat visattālākajiem un skaitliski mazākajiem kolektīviem. Tas, neapšaubāmi, ir gan partijas biroja, gan vēlēšanu komisijas, gan darba kolektīva padomes nopelns.

Beidzot pienāca konferences diena — 13. janvāris. (Kā vēlāk noskaidrojās, sakarņiem šis datums ir zīmīgs: 1963. gada 13. janvārī kolektīva vadību no rajona sakaru kantora priekšnieka A. Maksimovas pārņēma A. Slobodjers). Zālē no 111 izvirzītajiem delegātiem bija pulcējušies 110. Klāt bija arī republikāniskās apvienības «Latvijas sakarņi» un partijas rajona komitejas pārstāvji. Un — abi pretendenti, kuri gandrīz vai ar pārcilvēcīgām pūlēm valdīja sastraukumu, apzinoties, kaut arī kājas lāga negrib klausīt, tomēr

pirmrindās uzņēmumā problēmu pulka.)

M. Lomakina runa bija daudz īsāka. Tas arī saprotams — kāpēc lieki atkārtoties? Pretendents taču bija skāris vissāpīgākos jautājumus sakarņu darbībā. Pie tam M. Lomakins nav radis dot solījumus, tā teikt, neizpētot jautājumu līdz galam. To viņš atklāti pateica arī konference.

Pēc tam sākās jautājumi. Kolektīva pārstāvju interesēja viss: kādus trūkumus kandidāts saskata sakaru mezglā un kā domā tos novērst; kāda ir viņu attieksme pret LTF programām; vai viņi uzskata latviešu valodas zināšanas par nepieciešamām; kā domā kompensēt speciālo zināšanu trūkumu; vai ir negatīvas rakstura iezīmes, no kurām noteikti vajadzētu atbrīvoties?



Diskusija par 1919. gadu Preiļu novadā

Latvijas Sociālistiskās Padomju Republikas proklamēšanas 70. gadadienā — 13. janvārī — Preiļu rajona kultūras namā notika diskusija par 1919. gada notikumiem mūsu novadā.



Diskusiju atklāja LKP rajona komitejas ideoloģiskās nodaļas vadītāja A. Pastore, bet vadīja rajona izpilddomnieces izglītības nodaļas vadītājs J. Lazda. Prezidija — vēsturnieks A. Anspaks, teātra kritiķis un mūsu novadnieks J. Pabērzs, Aglonas puses vēstures izziņātāja V. Gudļevska.

Par padomju varas pirmajiem soļiem Preiļu pagastā, pamatojoties uz arhīvu materiāliem, runāja A. Anspaks. Viņa stāstījumu par to dienu notikumiem Līvānos papildināja N. Pomažanska.

So vēsturnieku stāstījumu diskusijā vērtā zemes reformas jautājums. Nesen laikraksts «Cīņa» gandrīz pēc 70 gadiem no jauna publicēja savā laikā «Ziemeļlatvijas kalendārā» ievietoto latviešu rakstnieka Linarda Laicena rakstu «Kāpēc krita Padomju Latvija?», uz kuru atsaukā arī Vārķavas vidusskolas vēstures skolotājs J. Pīzelis dienu iepriekš mūsu avīzē ievietotajā materiālā «Padomju Latvija 1919. gadā». Tieši ar zemes reformu saistītie jautājumi un J. Pīzela raksts izraisīja dažu klātesošu iebildumus. Pret to uzstāšas veterāns L. Bauze un jurists I. Kirilovs. Viņi iebilda arī pret definējumu «sarkanais terors», jautājumu par birokrātisma zelšanu un ierēdņu patvaļu.

Ja diskusijā šajos jautājumos netika atrasta viennozīmīga atbilde, tad domāju, A. Gorbunova referātā Latvijas Komunis-

tiskās partijas CK un Latvijas PSR Augstākās Padomes svinīgajā sēdē dots vērtējums arī šiem faktiem, pasvītrotot gan ārējā, gan arī iekšējā faktora lomu tautas varas likvidēšanā Latvijā.

Turpinot A. Anspaka ieskicēto rosību skolu dzīvē, par kultūras attīstību runāja J. Pabērzs. Viņš minēja, ka darbu sāka Latvijas augstskola, Strādnieku teātris, opera un citas kultūras un izglītības iestādes, ka latviešu valoda kļuva par noteicošo valsts pārvaldē un lietvedībā.

Latviešu sarkanie strēlnieki ir nemirstīga leģenda, kas dzīvo mūsu zemes tautu pierādā. Viņiem, no Aglonas puses nākušajiem un jau aizsaulē aizgājušajiem, savu stāstījumu veltīja V. Gudļevska.

A. Anspaks piezīmēja, ka pie Preiļu pilsētas izpilddomnieces nav pemiņas plāksnes, kura vēstītu, ka šajā ēkā darbojās kara revolucionārā komiteja un pagasta izpilddomnieces. (Pirms divdesmit gadiem šāda plāksne bija, bet kārtējā remonta laikā tā kļuva nozuda. — V. R.)

Diskusijas dalībnieki pārrunāja nelabvēlīgo militāro stāvokli Padomju Latgalē 1920. gada sākumā, kad latviešu strēlnieku divīzija, izpildot savu internacionālo pienākumu, cīnījās pilsonu kara Dienvidu frontē, bet Ulmaņa armija, ar Antantes palīdzību sakāvēsi, Bermontu pie Rīgas, varēja visus savus spēkus virzīt pret Sarkanā Armiju. Un,

kad ulmaniēsiem nāca palīgā vēl arī buržuāziskās Polijas karaspēks, tas galīgi izšķīra padomju varas likteni Preiļu novadā un visā Austrumlatvijā.

Jurists M. Dūkstenieks vērsa klātesošo uzmanību uz to, ka jau 1917. gada decembrī Valmierā Latvijas strādnieku, kareivju un bezzemnieku deputātu padomju II kongress nodibināja Padomju Latvijas autonomo valdību — Iskolatu ar Frici Roziņu priekšgalā. Viņš atzīmēja arī, ka Padomju Latvijas Konstitūcija bija otrā sociālistiskā konstitūcija pasaulē. Un ka ar to mēs varam lepoties.

Diskusijas laikā atklājās, ka mēs visi protam runāt par vispārīnamiem faktiem, bet vēsturiskās norises saistīt ar mūsu novadu, pamatojot tās ar arhīvu materiāliem, dokumentiem un aculiecinieku atmiņu pierakstiem, var tikai retos. No tā izriet, ka novada vēstures izziņāšanā ir vēl daudz «balto plankumu».

Diskusijā klāt bija Latvijas Komunistiskās partijas rajona komitejas sekretāri P. Romanovs un I. Jansone. Nākamā diskusijā būs veltīta 1940. gada notikumiem.

Diskusijas dalībnieki nolika ziedus pie V. I. Lenina pieminekļa.

V. ROMANOVSKIS
● ATTELOS: diskusijas laikā; runā vēsturnieks A. Anspaks.

J. SILICKA foto

Uzziņai

Par nepamatoti izsūtītajiem

Ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1988. gada 2. novembra lēmumu Nr. 350 «Par pilsoņu nepamatotu administratīvu izsūtīšanu no Latvijas PSR 1949. gadā» atcelts Latvijas PSR Ministru Padomes 1949. gada 17. marta lēmums Nr. 282 «Par kulaku ģimeņu izsūtīšanu no Latvijas PSR», un pilsoņi, kuri izsūtīti saskaņā ar šo lēmumu, atzīti par nepamatoti izsūtītiem — rehabilitēti.

Pilsoņus, kuri sakarā ar šo lēmumu ir rehabilitēti, lūdzam ierasties sociālās nodrošināšanas nodaļā, lai noskaidrotu, no kurienes uz kurieni tika izsūtīti, no kāda līdz kādam laikam at-

radās izsūtījumā, vai nav mainīts uzvārds. No tiem pilsoņiem, kuri paši nevar ierasties nodaļā, pieņemam rakstisku iesniegumu, kurā tiek uzrādīti visi iepriekš minētie dati.

Izsūtījumā pavadītais laiks tiek skaitīts kā algots darbs neatkarīgi no tā, vai šajā laikā periodā strādāja algotu darbu, bija kolhoza biedrs vai arī vispār nestrādāja.

Pilsoņiem, kuri bija nepamatoti izsūtīti un nesāņem pensiju, ir tiesības piešķirt to pie nepilna darba stāža (bet ne mazāk kā 5 gadi), kas tiek aprēķināta proporcionāli pierādītajam stāžam.

Tāpat tiem pilsoņiem, kuri sāņem vecuma, invaliditātes vai arī aogādnieka zaudējuma pensiju, tiks pārskatītas viņu pensijas lietas, vai nav tiesības uz pārēķinu. Pensijas tiks pārēķinātas ar to datumu, kad nodaļā tiks saņemta izziņa no Latvijas PSR Iekšlietu ministrijas par nometinājuma pavadīto laiku. Noteikumi par pensiju piešķiršanu un pārēķināšanu attiecināmi arī uz tiem rehabilitētajiem pilsoņiem, kuri tika izsūtīti 1941. gadā un vēlāk.

Z. ADAMOVIČA,

sociālās nodrošināšanas nodaļas inspektore

Latvijas Kultūras fondam

Līdz 1989. gada 1. janvārim Latvijas Kultūras fondam saziēdoti 1 999 049,46 rubļi. Šajā ziedojumā kopsummā ietilpst arī mērķa ziedoējumi. Tā, piemēram, Latvijas Māras atjaunošanai jau savākti 62 735,17 rubļi. Spīdolas fondā humanitārās skolas dibināšanai — 2 098 rubļi.

Aizvadītajā gadā arī mūsu rajonā pēc iedzīvotāju iniciatīvas ziedoējumi tika vākti ar

konkrētu nolūku. Preiļu muižas kompleksa atjaunošanai ienākuši 463,85 rubļi, estrādes celtniecībai Raiņa muzejā Jasmūžā — 296 rubļi un Silajāņu keramikas centra izziēmēšanai — 93 rubļi.

Cerams, ka gaidāmās gadskārtējās Mākslas un Keramikas dienas, kā arī citi pasākumi veicinās ziedoējumu pieaugumu.

V. RADIS

Viedoklis

Vēsture manā skatījumā

Mūsu sabiedrībā notiek dziļas pārmaiņas, kurām neizbēgami seko Latvijas vēsturiskās pagātnes pārvērtēšana. So vēsturisko pagātni atspoguļo arī rajona laikraksts «Leņina Karogs». Tikal šis atspoguļojums, manuprāt, ir vienpusīgs.

1988. gada 17. novembrī laikrakstā bija ievietots Vārķavas vidusskolas vēstures skolotāja J. Pīzela raksts «Valstiskums — katras tautas likumīgas tiesības». Tajā izgaismoti vēsturiskie materiāli par neatkarīgas Latvijas valsts nodibināšanu, proti — par to, ka Tautas padome un tās ievēlēta valdība ar K. Ulmani priekšgalā 1918. gada 18. novembrī pasludināja Latvijas valstiskā veidojuma nodibināšanu.

Tas, protams, ir vēsturisks fakts, un vēsturnieki nedrīkst to ignorēt. Taču autors nezin kādēļ aizmirst, ka Tautas padomē izveidoja ne jau tauta, bet gan buržuāziskās un sīkburžuāziskās partijas, kuras radās pēc 1917. gada un pārstāvēja pilsētu un lauku buržuāziju, nevis visas Latvijas tautas intereses, kā to mēģina pierādīt J. Pīzelis. Te būtu isti vieta norādīt, ka valsts tika nodibināta laikā, kad Latvijai, un tai skaitā — Rīgai, bija okupējusi vācieši.

Domāju, ka nav nepieciešams sīki izklāstīt vēsturiskos apstākļus, kādos noritēja 1918. gada 18. novembra notikumi. Par to vēstures zinātnieki daudz rakstījuši un turpinā rakstīt republikāniskajā presē, materiāli par to publicēti arī žurnālā «Padomju Latvijas Komunisti», kā arī brošūras «Latvija laikmetu griežos» trījos laidienos un citos izdevumos.

Sī 12. janvārī rajona laikrakstā publicēts vēl viens J. Pīzela raksts «Padomju Latvija 1919. gadā». Šajā publikācijā jēdzienam «valstiskuma veidošanās» autors dod jau savu zinātnisko skaidrojumu. Viņš raksta: «Latvijas valstiskuma veidošanās 1918. gada rudenī attīstījās divos virzienos. Pirmā — pilsoniskais, demokrātiskais, otrais — padomju, republikāniskais. Šādos sareģzītos apstākļos, dabīgi, Latvijas tautu (izcēlums mans) valstiskuma izvēle dalījās».

Vēstures zinātne pazīst tādus valsts veidu kā buržuāziskās demokrātijas valsts. Lūk, tāda līdz 1934. gadam bija arī Latvijas valsts ar K. Ulmaņa valdību priekšgalā.

Padomju Latvijas valsts — tas bija jauns, sociālistiskais valsts tips — demokrātiskās valsts augstākais tips.

Autors nepaskaidro, ko viņš saprot ar vārdiem: «...Latvijas tautu valstiskuma izvēle dalījās», ļaujot, lai lasītājs izprot tos pēc sava prāta. Un lasītāji tos izprot dažādi — atbilstoši savām vēstures zināšanām un politiskajai pārliecībai (izcēlums mans). Bez tam raksta autors mēģina pārliecināt lasītāju, ka tautas masas novērsās no P. Stučkas valdības, un tikai tāpēc tā cīeta sakāvi. Šī secinājuma patiesumu autors mēģina pierādīt šādi:

— Latvijas sociāldemokrātija sašķēlās, tādēļ viss Latvijas Padomju Republikas valstiskuma proklamēšanas sagatavošanas darbs norisinājās ārpus Latvijas

teritorijas, un to vadīja LSD CK Krievijas birojs;

— Latvijas padomju kongresā, kurš tika atklāts Rīgā 1919. gada 13. janvārī, sanāca strādnieku, strēlnieku un bezzemnieku delegāti, t. i., kongresā netika pārstāvēta visa latviešu tauta;

— P. Stučkas valdības pastāvēšanas laikā zēla birokrātisms un ierēdņu patvaļa;

— kā apliecinājumu šiem faktiem min L. Laicena rakstā «Kāpēc krita Padomju Latvija?».

Isumā par minētajiem faktiem:

- idejiskās šķelšanās Latvijas sociāldemokrātijā nebija, bet tas, ka pastāvēja aizrobežu birojs, kurā darbojās tie LSD biedri, kuri bija spiesti emigrēt no Latvijas, ir likumsakarīgi;
- kongresā bija pārstāvēta Latvijas darba tauta, tālaika Padomju sociālistiskā valsts — proletariāta un darba zemniecības diktatūras valsts;
- runāt par birokrātisma zelšanu Padomju Latvijas piecu mēnešu ilgās pastāvēšanas laikā ir vienkārši naivi;
- ikvienai revolūcijai nepieciešams aizstāvēties, tādēļ likumsakarīgi, ka kontrrevolucionāru organizāciju organizētājiem, bandītiem utt. piesprieda nāves sodu;

— savā rakstā L. Laicēns izteica savu subjektīvo viedokli un to apliecināja arī Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs A. Gorbunovs savā runā, ko viņš nolāsīa Padomju Latvijas 70. gadadienai veltītajā svinīgajā sēdē;

— pastāvēja ārējie un iekšējie objektīvie faktori, kas visi kopumā radīja tādus apstākļus, ka Padomju Latvija varēja pastāvēt nelielu laiku, iekšējie faktori: sabrukums tautas saimniecībā, kas nelabvēlīgi ietekmēja armijas apgādi ar pārtiku, ieročiem, munīciju, pārspīlējumi agrārā politikā; ārējie faktori: labi apbrunotas vācu armijas agresija no Kurzemes puses, latviešu buržuāziskās armijas un baltigauņu kopīgais uzbrukums no ziemeļiem, vēlāk arī baltpolu agresija.

Izlasījis un pārdomājis minētos J. Pīzela rakstus, nonācu pie secinājuma: publikāciju autors pilnīgi aizmirsis, ka vēsturiskie notikumi jāskata neatrauti no konkrētiem vēsturiskiem apstākļiem un to attīstības, tie jāskata arī no šķiru pozīcijām, pielietojot marksistiski leninisko metodoloģiju.

Nobeigumā gribu citēt Isu fragmentu no J. Vagra runas Latvijas Komunistiskās partijas CK Pilnām 1989. gada 5. janvārī: «Nedrīkst arī pielaut, lai stalinisma un breņņevisma kritikas aizsegā mums censtos lepotēt idealizētus priekšstatus par buržuāzisko Latviju, sēt neticību sociālistismam».

Jā, J. Pīzela rakstos stalinisma un breņņevisma kritikas gan nav, tomēr vēsturiskais materiāls tāos izklāstīts tieši tā, lai idealizētot buržuāzisko Latviju, sētu neticību sociālistismam.

I. KIRILOVS, jurists

Honorāru par šo materiālu autors līdz pārskaitīt Latvijas Kultūras fondam.



O SKALNA kolhozā Rudzētu ceļā malā aiz mehāniskajām darbnīcām paceļas trīs stalti korpusi. Te izvietojusies saimniecības vistu ferma. Tā pati, kas rajona iedzīvotājus apgādā ar olām, kuru vēl ne visai sen tik trūka.

Aizvadītajā gadā fermā saņēmi 9,5 miljoni olu. Mūsu rajona tirdzniecības tīklam piegādāti 6,7 miljoni, pa 1,4

miljoniem olu nosūtīti uz Daugavpili un Rēzekni.

Patlaban, gada sākumā vistu fermas vadītāja Ilga Bernāne ir noraižējusies: «Nav kur olas likt. Tām jāmeklē tālāks noieta».

Tagad, kaut arī ziema, ik dienas ferma saņēmi ap 40 000 olu. Vasarā, kad ar dējējvīstām ir pilni divi korpusi, dienā ir 60 000 olu.

Trešajā korpusā līdz 6 mēnešu vecumam mītinais jauno putni. Pieaugušos pārvieto uz vistu korpusiem. Vistas dēj caurmērā 10 mēnešus, tad tās nodod gaļā. Pagājušā gada plāns izpildīts — uz Daugavpils gaļas kombinātu paredzēto 50 tonnu vietā nosūtītas 53 tonnas vistu gaļas.

Fermā ir dējīgās Lehornas šķirnes vistas. Olu ražošana kolhozam dod krietnu peļņu.

Tūkstošus vistu aprūpē neliels, 15 cilvēku kolektīvs, kas jau ceturto gadu strādā saliedēti un raženi.

● ATTEĻA: vistu fermas vadītāja Ilga Bernāne (otrā no kreisās) sarunā ar putnkopēni — operatorēm Galinu Ceirāni, Raisu Kozīrevu, Mariju Šegdu un Elītu Zalāni.
J. AIZKALNA teksts, J. SILICKA foto

Informē 01

Kur vieglprātība, tur ugunsnelaime

Aizvadītajā — 1988. gadā Valsts ugunsdrošības uzraudzības inspekcija par ugunsdrošības noteikumu pārkāpšanu pie atbildības saukusi 146 cilvēkus. 81 gadījumā aizliegts ekspluatēt bojātas krāsnis un no elektrotīkla atslēgtas elektroierīces un agregāti, kuru lietošana var izraisīt ugunsgrēku.

Pavisam 1988. gadā izcelās 88 ugunsgrēki, kuros gāja bojā materiālās vērtības par 145 402 rubļiem. Individuālajā sektorā bijis par trim ugunsgrēkiem mazāk nekā 1987. gadā — 55 no kopējā ugunsgrēku skaita. Bojā gājuši 3 cilvēki.

Valsts sektorā ugunsnegadījumu skaits jūtami palielinājies. Tomēr materiālie zaudējumi salīdzinājumā ar 1987. gadu samazinājušies par 28 041 rubli. Savi nopelni tie ir Preiļu un Līvānu profesionālo ugunsdzēsēju nodalām, kuras sākušas precīzāk organizēt savu darbu. Arī saimniecību brīvprātīgās ugunsdzēsēju vienības, kuras nereti agrāk uz izsaukumiem nereaģēja vispār, tagad uz negadījuma vietu izbrauc savlaicīgi. Parasti pasīvas bija tās ugunsdzēsēju vien-

bas, kuru rīcībā nebija tehniski aprīkoti ugunsdzēsēju mašīnu.

Ar rajona izpildkomitejas lēmumu saimniecību vadītājiem uzlikta personiskā atbildība par brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību savlaicīgu izbraukšanu uz ugunsnelaimes vietām. Viniem jāraugās arī, lai šīs vienības dzēstu ugunsgrēkus ne tikai savā ciema teritorijā, bet — pēc ugunsdzēsības dispečera rīkojuma — arī kaimiņu saimniecībās.

Gan pieņemtais lēmums, gan brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību priekšnieku un saimniecību vadītāju saukšana pie administratīvās atbildības gadījumos, kad šīs vienības nav bijušas kaujas gatavībā (1988. gada 4. augustā pie atbildības saukts Leņina kolhoza brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienības priekšnieks K. Upenieks un šīs saimniecības vadītājs P. Barkovskis, 28. septembrī — Kirova kolhoza brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienības priekšnieks V. Livzāns), gan savlaicīga informācija presē un ziņojumi saimniecību brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību priekšnieku ikmēneša nodarbības, — tas viss devis pozitīvu

rezultātu: tagad saimniecību brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienības nelaimes vietās nokļūst savlaicīgi un uzsāk dzēšanas darbus jau pirms ugunsdzēsēju nodalumu ierašanās. Tas savukārt atviegļina atbraukušo profesionālo ugunsdzēsēju darbu, arī materiālie zaudējumi tādēļ ir mazāki.

Runājot par ugunsgrēkiem individuālajā sektorā, jāatzīmē, ka to izcelsmes cēloni ir tie paši sen zināmie: bojātas apkures krāsnis un dūmvadi, nepareizi ierīkotas krāsnis, ugunsdrošības noteikumu neievērošana, ekspluatējot apkures krāsnis, iekurtu krāšņu atstāšana bez uzraudzības, nestandarta drošinātāju izmantošana un nolietotas, jau nederīgas elektroinstalācijas ekspluatēšana.

Pēdējā laikā satrauc tas, ka ugunsgrēki aizvien biežāk izceļas pilsētās. Tikai Preiļos vien, Daugavpils lielā vecajos dzīvokļu saimniecības pārvaldes namos, izcelušies jau 3 ugunsgrēki. Ceram, ka dzīvokļu saimniecības pārvaldes vadība būs ģuvusi kādu mācību priekšdienām un izdarīs vajadzīgos secinājumus.

Izdarot reidus dzīvojamajos namos, konstatēts daudz ugunsdrošības noteikumu pārkāpumu, jo sevišķi — Preiļu un Līvānu jaunajās dzīvojamajās mājās. Pagrabos sakrāta makulatūra, vecās mēbeles, lupatas un citi viegli uzliesmojoši materiāli, pārbaudītājiem ir gadījies uziet pat kānnas ar benzīnu un eļļu. Uz pagrabtelpu durvīm nav attiecīgo numuru vai arī tie nesaskan ar pagrabu īpašnieku dzīvokļu numuriem. Elektrosaimniecība pagrabtelpās bieži vien atstāta novārtā. Durvis uz pagrabu netiek aizslēgtas. Šādos apstākļos līdz ugunsnelaimei, kā saka, viens solis.

Pagaidām kontrolreidos dodas tikai Preiļu un Līvānu ugunsdzēsības nodalū dežuranti. Laukos ugunsdzēsības nodalū veikusi reidus izvēles kārtībā. Reidus vajadzētu organizēt arī ugunsdzēsības ārstu inspektoriem, kuru darbu kontrole būtu jāuzņemas vietējām ciemu padomēm, noklausoties viņu pārskatus izpildkomitejas sēdēs.

I. REGULEVSKIS,
valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektors

Baltijas meridians

LIETUVA

Ceļas paaugstinās, bet ja kaut kur tās arī palikušas līdz sinējā līmenī, tad preceņ vairas nav tādas kā bija. Tiek pārtraukta lēto izstrādājumu ražošana, peļņa tiek uzskrūvēta ar «N» tipa indeksu palīdzību — no tā cieš patērētāji, kurus nav kam aizstāvēt. Vīniem īsti nepalīdz ne tirdzniecība, ne apdrošība.

Lietuvā savu interešu aizstāvēšanu uzmēmusies pašpatērētāji. Kā ziņo avīze «Sovetskaja Litva», Lietuvas Republikāniskajā arodbiedrību padomē un Lietuvas Komunistiskās Jaunatnes Savienības Centrālajā Komitejā izveidota patērētāju tiesību asociācija. Tās izstrādāšanas saņēmē tika izstrādāta rīcības programma. Pirmām kārtām ir paredzēts noorganizēt iedzīvotāju informēšanu par pircēju interesēm, importa preču saņemšanu, to sadāles kārtību, fondiem, garantijas termiņiem utt. — par to, kas patlaban lielākoties tiek turēts slepenībā. Asociācija izdos savu presei orģānu. Ir paredzēts nodibināt preču kvalitātes pārbaudes laboratoriju.

IGAUNIJA

Pēc Narvas pilsētas padomes izpildkomitejas pasūtījuma Leņingradas zinātnieki izstrādājuši pilsētas saimnieciskā aprēķina koncepcijas projektu. Par saimnieciskā aprēķina finansālo pamatu jāklūst patstāvīgam pilsētas padomes budžetam, kura galvenais avots ir pilsētas kopējā saimnieciskā aprēķina ienākumu tiesa, kas paliek pēc atskaitījumiem republikas budžetā saskaņā ar fiksēto ilgtermiņa normatīvu. Šie ienākumi veidojas no uzmēmu nodokļiem un nodevām (galvenokārt no ienākuma nodokļiem), no maksājumiem par teritoriālajiem resursiem un atskaitījumiem no municipālo uzmēmu ienākumiem. Šī koncepcija paredz sociālās un neražojošās infrastruktūras uzmēmu nodošanu municipālajai īpašumā, kā arī pilsētas padomes tiesības dibināt jaunus municipālus uzmēmus. Pilsētas padome iegūst arī tiesības dibināt akciju sabiedrības un bankas, organizēt ārējo ekonomisko darbību, veidot un izlietot valūtas fondus.

LATINFORM

Uzmanību: bezsaimnieciskums

SĀKUMA Preiļu patērētāju biedrības 52. veikala pārdevējas (tagad jau bijušās) centās sevi attaisnot, sak, neesam vainīgas. Dīemzēļ tam nevarēja ticēt, un tāpēc visas trīs brigādes locekļi — veikalvede M. Silkāne, pārdevējas A. Caunāne un M. Cača — tika atbrīvotas no darba kā uzticību zaudējušas. Pat vairāk — par konstatēto iztrūkumu un produkcijas bojāšanu pret viņām ierosināta krimināllieta.

Kas tad īsti pagājušajā gadā, laika posmā no aprīļa līdz novembrim. Galēnu veikala notika? Atbilde ir ļoti vienkārša: radās 6 726 rublus liels iztrūkums, kā arī sabojātais produkts par 3 823 rubļiem. Tas nu tiešām ir rekords!

Pārbaudot atklājas vienkārša, taču nepatīkama aina. Izrādās: tirdzniecības darbinieces «saulukušas» veikala kasi ar savu personīgo kabatu. Viena sadomā braukt ekskursiā un nem naudu no veikala kases: otrai ievaiļas saremontēt ledusskapi, un atkal — valsts līdzekļi tiek lietoti kā personīgie: draugs palūdz aizdot vienu otru desmitnie-

ku, lūdzu, bet ne jau sava nauda jādod. Un tā tālāk, un tā joprojām... Tad arī aprakt zemē sapuvušos bumbierus, arbūzus un vīnogas gandrīz četrus tūkstošus rubļu vērtībā valrs nav nekāda problēma. Un var arī neaicināt

tarizācijas gaitā. Tādēļ īznāk, ka paši vien darija savu negodu pasaulei zināmu. Brigādi bargi sodīja, panāca, lai zaudējumi tiktu atlīdzināti pilnībā. Tomēr mieru nedod kāda doma: vai patērētāju biedrība kādrus izvēlas

vadītāja J. Vaivode gatavojās iet atvaļinājumā. Pie tam šajā lietā pārstēdzošs un veselajam sapratam neapmierams ir vēl viens fakts: neviens no veikala darbiniekiem neprot vai varbūt negrib vairāk vai mazāk ticami

Ja pietrūkst godīguma...

pedalities šajā procedūrā tirdzniecības bāzes pārstāvi — gan jau vietējie tirdzniecības lietu «pārzinātāji». Iieki neprātojojot, parakstīs aktu par jebkuru summu. Tā arī izdarīja — noteikumus un likumus gluži vienkārši nenēma vērā. Un bez jebkādiem sirdsapziņas pārmetumiem.

Jāautā: uz ko Galēnu veikalnieces cerēja? Lai patērētāju biedrības vadībaņem jaunā, tomēr tik valīgi dzīvot viņas vēreja arī tādēļ, ka veikala darbu patērētāju biedrība kontrolēja nepietiekami. Tiesa kas tiesa, ka iztrūkumus atklāja inven-

paskaldrot, kā šis iztrūkums radies. Tas ne tikai apgrūtinā izmeklēšanu, bet arī rada brigādes locekļu starpā neuzticēšanos, kas ir ļoti nevēlama parādība jebkurā kolektīvā. bet jo sevišķi tādā, kur darbs saistīts ar materiālām vērtībām.

lus. Soreiz jārunā ne jau par viņām. Uztrauc kas cits: ko topošie pārdevēji var iemācīties, strādājot šādā kolektīvā? Manuprāt, tikai vienu: bezatbildīgi rīkoties ar kooperatīvo īpašumu, aplami tulkot tādas jēdzienus kā godīgums un pienākums, izsekot vienam otru... Citiem vārdiem, no šādas praktizēšanās pāri palikušas rūgtas mieles. Būtu labi, ja šī «dzīves skola» meitenēm neradītu aplamu priekšstatu, ka tirdzniecībā viss atļauts.

Analizējot redzēto un dzirdēto, neviļus rodas vēl viena doma: jauno pārdevēju audzināšanu un apmācīšanu nedrīkst uzticēt cilvēkiem, kuri var nodarīt vairāk ļaunuma nekā labuma. Un vēl es domāju: kā rodas atstākļi bezatbildībai, dubultai grāmatvedībai, pircēju un valsts neslēptai krāpšanai? Katrā zināmajā patērētāju biedrību savienības vadītājiem te ir par ko padomāt.

L. PURUSKEVICIS.
rajona iekšlietu daļas sociālistiskā īpašuma izlaupišanas apkarošanas nodaļas priekšnieks

Arsts brīdina

Uzmanību — gripa!

Saslimstība ar gripu mūsu zemē aicina būt piesardzīgiem, jo tuvākajā laikā iespējams izteikts saslimstības pieaugums. Gripas epidēmijas 1988. gada decembrī reģistrētas Francijā, Kanādā, Japānā. Slimo galvenokārt bērni. Pēdējās nedēļās vērojams saslimstības pieaugums ar akūtām respiratorām saslimšanām arī mūsu rajonā.

Gripu raksturo pēkšņa saslimšana ar paaugstinātu temperatūru līdz 39° - 40°C, izteiktām galvas sāpēm, sāpēm muskuļos, nereti zīdaiņiem novēro vemšanu, šķidru vēdera izēju, miegainību, var būt sauss, kairinošs klepus. Paaugstināta temperatūra pieturas 3-5 dienas, ja nepievienojas sarežģījumu bronhīts, plaušu un deguna blakusdobumu iekaisumi, retāk - miokardīti, otīti.

Lai novērstu gripas izplatīšanos, nepieciešams īpašu uzmanību jau tagad veltīt pret epidēmiskiem pasākumiem darba kolektīvos, bērnu iestādēs, skolās, arī savās mājās. Sīmi pasākumiem jānodrošina gripas vīrusa izplatīšanās un kontaktu ierobežošana, kā arī organisma pretošanās spēju paaugstināšana.

Par pirmās grupas pasākumiem (tas ir - vīrusa izplatīšanās ierobežošana). Nepieciešams nodrošināt vajadzīgo temperatūras režīmu rūpniecības uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, ventilācijas efektīvu darbību, ikdienas telpu mitru uzkopšanu, kolektīvu, kas strādā jeb mājās dažādās maiņās, kontaktu maksimālu ierobežošana. Skolās un pirmsskolas bērnu iestādēs jānovērš kolektīva kinoteātru un citu masu pasākumu apmeklēšana. So iestāžu darbiniekiem nepieciešama vakcinācija pret gripu.

It sevišķi vispārējie profilakses pasākumi jāievēro ģimenēs, kur ir zīdaiņi un bērni agrīnajā vecumā, grūtnieces, kā arī bērni vai pieaugušie ar smagām hroniskām saslimšanām, īpaši zīdaiņi ar centrālās nervu sistēmas disfunkcijām. Ar zīdaiņiem, bērniem agrīnajā vecumā nedrīkst uzturēties vietās, kur pulcējas daudz cilvēku: veikalos, kinoteātros, poliklīnikās, satiksmes līdzekļos. Šajā periodā jāatsakās arī no mājas viesību rīkošanas un apmeklēšanas.

Otrs uzdevums - maksimāli paaugstināt organisma pretestību

bas spējas gripas vīrusam: regulāras pastaigas svaigā gaisā piemērotā apģērbā (siltajā ziemā atteikties no kažokiem, kažokādas cepurēm), pietiekošs miega ilgums labi izvēdinātās telpās. Jānovērš fiziska un garīga pārslodzes, negatīvas emocijas, jānodrošina vitamīniem bagāts un viegli izmantojams uzturs (augļi, sulas, īpaši - citrusaugļi, kam novērota pretvīrusa darbība, dārzeņi, īpaši svaigā veidā, piena produkti, zivis, liesa gaļa). Ik dienas ieteicams lietot zaļos lociņus, sīpolus, ķiplokus, kā arī aptiekā iegādātos polivitamīnus.

Var izmantot specifiskos pretgripas profilakses līdzekļus: remantadīnu, interferonu, pretgripas imunoglobulīnu, kuru lietošanā jākonsultējas ar sava iecirkņa ārstu.

Ja kādam no ģimenes locekļiem novēro akūtas respiratoru saslimšanas simptomus, slimnieks jānogulda, jāizolē pēc iespējas atsevišķā telpā, jāizdala atsevišķi trauki, jānodrošina svaigā gaisa apmaiņa (vēlams izvēlēties telpu ar svaigu vēja sūsi, kā arī jāizslauc ar ūdeni uz mājām. Līdz ārsta atnākšanai, ja temperatūra ir augstāka par 38,5°, slimniekam var iedot temperatūras pazemināšanas līdzekļus (analģīnu, amidopirīnu, anapirīnu), mazus bērnus var norīvēt ar degvīnu jeb atšķaidītu spirtu. Tālāko ārstēšanu nozīmēs ārsts, kas stingri jāievēro.

Pieaugušiem, kuri slimo ar akūtu respiratoru saslimšanu, kontaktēties ar zīdaiņiem, obligāti jālieto četrkārtīga sejas maska, iškalo kakls ar salvijas, kļiņģerīšu, kumelīšu novārījumu jeb ar vāju dezinficējošu šķidrumu.

Neatziemsim, ka mēs visi kopā un katrs atsevišķi varam daudz izdarīt saslimšanas ar gripu novēršanā un izplatīšanā.

V. KOKE
medicīnas zinātņu kandidāte



● ATTELĀ: Pelēču dzirnavnieks Ādams Rusiņš.

...Dzirnakmeņi griežas

Vai ir vēl Latvijā kaut kur saglabājušās ūdensdzirnavas?

Pa televīziju rādīja - Kurzēmē.

Bet Latgalē? Bija daudz. Mūsu rajonā vien - Jaunaglonā (Kamencā) lielie valči, Aizkalnē uz Jašas upes. Preiļos diķa galā, Klička dzirnavas uz Peimankas upes. Velkmes dzirnavas Līvānos uz Dubnas ietekas Daugavā... Visas nenosaukt. Tagad mūsu rajonā darbojošās ir tikai vienas ūdensdzirnavas - Pelēcos, kuras griež Jašas ūdeni. Ar lieliem centieniem vēstures aizmirstībai atkarotas.

Jā, tieši tā - atkarotas. Pateicoties sirmā dzirnavnieka Ādama Rusiņa entuziasmam un rūpēm. Bez viņa šo ūdensdzirnavu tagad nebūtu.

Dzirnavnieks, melderis. Sens, neparasts amats. Ādams Rusiņš to ieguva gandrīz pirms pusgadsimta. Dzirnavās viņš sāka strādāt 15 gadu vecumā. Sākumā par melderu mācekli Līvānos, tad nokārtoja eksāmenu un bija dzirnavnieks Kandavā, Aronā, Vecpiebalgā, Daugavpils pusē. Tagad jau turpat 30 gadus Pelēcos.

Pelēču ūdensdzirnavas, kas celtas vairāk nekā pirms 100 gadiem, bija nolietotušas. Galvenais - salūza turbīna. Kur lai ņem vietā? Tādas turbīnas Latvijā jau bija retums. Bet Ādams Rusiņš vajadzīgu turbīnu tomēr dabūja, vēl jaudīgāku, un tā, rūpīgi saudzēta, kalpo vēl šodien - griež milzīgos pusotrtonnīgos dzirnakmeņus.

Pirmdienās, trešdienās un piektdienās uz Pelēču dzirnavām

brauc malēji. Vienam jāsamal graudi cūkām, otram - maizei, vēl kāds nolēmis pagatavot putraim. Putraimi ir augstākās šķiras - lieli, tīri un garšīgi. Ne velti, kad Preiļos gadatīrgū kolhozi atved pārdod Pelēču dzirnavās gatavotos putraim, pēc tiem ir jo liela rinda. Veikalā tādas nenopirksi.

Pelēču ūdensdzirnavās darbojas arī gateris.

Dzirnavnieks Ādams Rusiņš sen jau pensijā, vecums pamatīgs - 76 gadi, bet ir mozs un darbīgs, ļoprojām strādā dzirnavās. Un raugoties viņā, ausis skan Eduarda Rozenštrauha «Vecās liktendzirnas». Melderzēns, meldermeitiņa... Tikai gadi, gadi, ne tie. Uz priekšu griezušies kā dzirnakmeņi.

Atceros. Bija piecdesmito gadu otrā puse. Kolhoziem par izaudzētajiem līnēm valsts pretī deva kviešus. Zemnieki tos veda uz Jaunaglonu bīdelēt. Rindā stāvēt vajadzēja pāris diennaktis. Es, pusaudzis, zirgu dzīnu 30 kilometrus mājās, tēvs ar maišiem palika dzirnavās. Pēc tam braucu pakal pēc miltiem.

Kā svaigie milti smaržoja! Pat silti garoja. Neizsakāms aromāts.

Tāds pats aromāts, kad mal miltus, saītūms arī Pelēču dzirnavās. Melderis Ādams Rusiņš ir īsts amata meistars, viņš savu lietu prot, ir iecienīts tuvā un tālā apkārtnē. Malēju viņam netrūkst.

Un dzirnakmeņi griežas. Latkam vienīgie Latgalē.

J. GURGONS

Pateicība
Līdzjūtības

Izsakām sirsnīgu pateicību Oskarna kolhoza, šūšanas fabrikas «Asote» Līvānu iecirkņa kolektīviem, radniekiem, kaimiņiem un draugiem par sniegto palīdzību mūsu lielajās bēdās, izvadot pēdējā gaitā Antonu Ūri.

Pledēriģle

Vairš tikšanās gaišuma nebūs, ir atdots un panemts viss.

(A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību pieredzīgajiem, LEONIJU BATŅU smiltājā izvadot.

Līvānu pilsētas pirmsskolas bērnu iestādes

Ir atkal sāpju brīdī skumji
Mums visiem galvas jānoliec.
Ir jāšķiras no cilvēka un biedra,
Ar kuru kopā tik daudz ceļu
ietis.

(A. Imermanis)

Negaidīto skumju brīdī izsakām sirsnīgu līdzjūtību pieredzīgajiem un Līvānu pilsētas bērnu darza kolektīvam, vadītāju LEONIJU BATŅU smiltājā izvadot.

Preiļu rajona TĪN, arodbiedrības padome

Bij balti gadi, atnāk stunda
melnā,
Pār cilvēku, pār dzīvi tumsa
list.

(M. Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību LEONIJAS BATŅAS pieredzīgajiem, viņu smiltājā izvadot.

Līvānu pilsētas izpildkomiteja

Kā lai neizmirst, ja sāpēs
bezpalīdzīgs stāvi
Tad, kad draugam vaigu vaigā
jātiekas ar nāvi.

(J. Stulpāns)

Izsakām līdzjūtību EDMUNDA LAUSKA tuviniekiem sakarā ar viņa pāragro nāvi.

Bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Pārtrūka stīgas, aplūsa dziesma,
Apdzīsa zvaigznes, salra sapņi,
Visš tas notika pēkšņi un strauj,
Pielijis sāpju un asaru trauks.

(Z. Purvs)

Dalām sāpju smagumu ar Bronislavu Lausku, no DELA EDMUNDA uz mūžu atvadot.

Semjonova, Harkova un Svaibģimenes

Kādēļ, sirds, tu aprimusi -
Vēl tik maz zem saules ietis?

(A. Auziņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību EDMUNDA LAUSKA pieredzīgajiem sakarā ar viņa traģisko nāvi.

Cēsu 4. PPTV bijušie grupas biedri

Vairš tevī nav, un žēlums
sažņaudz krūtīs,
Kam vajadzēja tev tik agri mirt,
Bez tevī taču daudziem būs tik
grūti.

(H. Ģāliņš)

Negaidīta skumju brīdī esam kopā ar EDMUNDA LAUSKA pieredzīgajiem, viņu smiltājā izvadot.

Edmunda draugi

Zeme, mīlā zeme;
Vienmēr tu tik dārga bijī man!
Sodien apsedz mani silti, silti,
Lai vēl mirkli man tavš siltums
dots.

(O. Vācietis)

Izsakām dziļu līdzjūtību pieredzīgajiem, TATJANU LUKJANOVU pēdējā gaitā izvadot.
Kolhoza «Vārķava» valde

Cilvēks un likums

Padomju Savienībā pirmā tikumības milicija

Milicijas majors Pēteris Zakuļajevs var daudz ko pastāstīt ne tikai par hetērām un kurtizānēm, bet arī par mūsdienu pērkamās mīlestības priesteriem. Labi orientēties šajā jautājumā viņam liek dienesta stāvoklis. Majors vada savdabīgu tikumības miliciju - pirmo šāda veida apakšvienību Padomju Savienībā. Sai apakšvienībai ir arī oficiāls nosaukums: Rīgas iekšlietu pārvaldes pienēmšanas un norīkošanas punkts. Padomju Savienībā tādu ir tūkstoši. Taču to pienākums ir tikai atklāt kļaidonus un alkoholiskus un nosūtīt tos uz piespiedu ārstēšanu, kā arī meklēt nepilngadīgos un atklāt noziedzīgus šajā vidē. Mazliet vairāk nekā pirms gada Rīgas pienēmšanas un norīkošanas punkta inspektori paplašināja savu darbības lauku, iekļaujot tajā arī prostitūciju.

Tas nebūt nenozīmē, ka citās

PSRS pilsētās nav šādas parādības. Taču Rīgā tā izplatījusies sevišķi plaši. Te valnojama ne vien daudzu garīgo vērtību devalvācija mūsdienu pasaulē, bet arī Latvijas galvaspilsētas ģeogrāfiskais stāvoklis. Rīga atrodas Baltijas jūras ceļu krustojumā. Pēdējā laikā te ierodas aizvien vairāk kuģu un tūristu no visām pasaules malīm. Sava loma sabiedrības garīgajā lejupslīdē bijusi arī ekonomikas krīzei. Zemais dzīves līmenis taču veido zināmā jaunatnes daļā tikpat zemu apziņas līmeni. Par prostitūciju tagad runā ne vien čukstus, bet arī stāsta laikrakstu sleiās un filmās.

Vēl pirms trim gadiem milicija ar šo problēmu nodarbojās tikai no krimināltiesību pārkāpšanas viedokļa, piemēram, kad notika operācijas ar valūtu, turpretim tagad sabiedrība prostitūciju uzskata par morālu kaiti.

Sādā skatījumā to aplūko rakstnieki un žurnālisti, milti un arī. Jāteic, ka Rīgas tikumības milicijas inspektori strādā ciešā kontaktā ar venerologiem. Sievietes, kas bieži apgrozās kafējnicās un restorānos un pastāvīgi maina partnerus, tiek nosūtītas uz medicīnisko izmeklēšanu. Tādējādi Rīgā mēģina radīt drošu barjeru, kas aizkavētu AIDS un venerisko slimību izplatīšanos. Milicija rīko reidus ne vien izpriecu vietās, bet arī stacijās un apšaubāmas reputācijas dzīvokļos. Ceiri inspektori - milicijas virsnieki, no kuriem trīs ir sievietes, sadalījuši savā starpā svarīgākos uzdevumus. Piemēram, darbu ar nepilngadīgajām prostitūtām un ar «dāmām», kas iepazīstas tikai ar ārzemniekiem. Operatīvās pārbaudes lietās ir ziņas par sievietēm, kas veido tā dēvēto paaugstinātā riska grupu. Minēšu ti-

kal dažus Rīgā izdarītās analīzes datus. Gada laikā uz AIDS pārbaudītas vairāk nekā tūkstošs vieglās uzvedības sievietes, pastāvīgā milicijas uzskaitē ir vairāk nekā 400 šādu sievietes. No tām puse ar prostitūciju nodarbojas pastāvīgi. Pārbaudēs atklātas 44 ar gonoreju un 3 ar sifilisu slimas sievietes. Uz speciālam ārstniecības iestādēm nosūtītas 47 alkoholiķes un narkomānes, 9 sievietes par dažādiem noziedzīgiem sauktas pie kriminālbildības.

«Mēs neļaujam prostitūtām mierīgi dzīvot un cenšamies atklāt šajā vidē izdarītos noziegumus» tā jaunā dienesta galvenos uzdevumus formulē tā priekšnieks Pēteris Zakuļajevs.

K. MĀRKARJANS,
LATINFORM korespondents

Redaktors P. PIZELIS

● REDAKCIJAS TĀLRUNI: redaktors - 22059, redaktora vietnieki - 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa - 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un kultūras nodaļa - 21985, fotokorespondents - 22203, korektori, jauniešu dzīves nodaļa - 21759, rūpniecības, celtniecības un grāmatvedība, uzturēšanās par sludinājumiem - 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražotājas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Vaļķas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīgā, M. Gorkļa ielā 105). Viena nos. iespiedokšne, Ofsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 348 eksemplāri (latviešu valodā - 10 094 eks., krievu valodā - 4 254 eks.).
Indekss 68169.

LEŅINA

● MŪSU ADRESE:
228250, Preiļos,
Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS